

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: A2022/4701

A2022/4701

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG AMSTERDAM

Beslissing van 28 april 2023 naar aanleiding van de klacht van:

A,

verblijvende te B, klager

gemachtigde: mr. H.J. Oosterhagen, werkzaam te Amsterdam,

tegen

C,

verpleegkundige, destijds werkzaam te D,

verweerder, hierna ook: de verpleegkundige, gemachtigde: mr. F. Westenberg,

werkzaam te Hoorn.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het klaagschrift met de bijlagen, ontvangen op 19 augustus 2022;
- het verweerschrift;
- het aanvullend verweerschrift;
- een medische machtiging van klager;
- aanvullende stukken namens klager, ontvangen op 13 maart 2023;
- een aanvullend stuk van de gemachtigde van verweerder, ontvangen op 17 maart 2023.

1.2. De partijen hebben de gelegenheid gekregen om onder leiding van een secretaris van het college met elkaar in gesprek te gaan (mondeling vooronderzoek). Daarvan hebben zij geen gebruik gemaakt.

1.3. De klacht is behandeld op de openbare zitting van 17 maart 2023. Beide partijen zijn verschenen. Zij werden bijgestaan door hun gemachtigden. De gemachtigden hebben een toelichting gegeven aan de hand van een pleitnota die aan het college en aan de wederpartij is overgelegd.

2. Waar gaat de zaak over en wat is de beslissing?

2.1 Klager zat sinds 24 juli 2019 voor de eerste maal gedetineerd in een penitentiaire inrichting (hierna: PI).

2.2 In de periode van 10 maart 2020 tot en met 4 maart 2021 stond klager in de PI in D, onder behandeling van een sociaal psychiatrisch verpleegkundige (de verpleegkundige). Klager had last van paniekaanvallen en hyperventileren.

2.3 Tijdens zijn behandelperiode kregen de verpleegkundige die hem behandelde en de toenmalige vriendin van klager contact met elkaar. Dat contact is uitgemond in een relatie tussen beiden en inmiddels wonen zij samen.

2.4 Nadat klager de PI waar hij verbleef over de relatie en het verzwijgen ervan had geïnformeerd, stelde de PI een integriteitsonderzoek in naar het handelen van de verpleegkundige.

Dat onderzoek heeft geresulteerd in een disciplinaire straf.

2.5 Klager verwijt de verpleegkundige dat hij vertrouwelijke informatie heeft gebruikt en/of het

beroepsgeheim heeft geschonden en dat hij geen melding heeft gemaakt – niet aan klager en ook niet

binnen de PI – van het contact en de relatie met de toenmalige vriendin van klager.

2.6 Het college komt tot de conclusie dat de klacht gegrond is. Het college licht dat hierna toe.

3. Wat is er precies gebeurd?

3.1 Klager is op 24 juli 2019 gedetineerd geraakt. De eerste periode van zijn detentie bracht

klager door in de PI in D. In detentie had klager last van paniekaanvallen en hyperventilatie. De

medische dienst schreef klager oxazepam voor.

3.2 Op 10 maart 2020 kreeg klager in het kader van zijn medische behandeling contact met de

verpleegkundige. Er ontstond een vertrouwensband tussen hen en in de gesprekken die volgden, ging

het onder meer ook over zorgen die klager had over zijn toenmalige vriendin.

3.3 Zo besprak klager op 1 mei 2020 met de verpleegkundige dat zijn toenmalige vriendin de stress

die de situatie meebracht niet meer aan zou kunnen.

3.4 Al eerder was de verpleegkundige langs de woning van de toenmalige vriendin van klager

gefietst.

3.5 In een gesprek rond 26 mei 2020 tussen klager en zijn toenmalige vriendin gaf zij aan niet

verder te willen met hun relatie. Toch leek die relatie in de tijd die volgde zich weer wat te

herstellen, tot zij rond 1 september 2020 alsnog aangaf een punt achter de relatie te willen

zetten. Ook gaf zij aan op zoek te gaan naar nieuwe woonruimte.

3.6 Klager vertelde in gesprekken op 1 en 7 september 2020 aan de verpleegkundige dat er sprake

was van strijd met zijn inmiddels ex-vriendin over de woonruimte en dat hij zich zorgen maakte waar

hij na detentie naar toe zou moeten als hij geen vaste woonruimte meer zou hebben.

3.7 Op 7 september 2020 hield de verpleegkundige klager voor dat klager zelf onvoldoende

financiële middelen had om aanspraak te kunnen maken op de woning. Op aanraden van de

verpleegkundige ondertekende klager vervolgens een opzeggingsbrief waardoor de

huurovereenkomst
werd beëindigd.

3.8 Klager kwam tijdens de schorsing van zijn voorlopige hechtenis van 12 maart 2021 erachter dat zijn inmiddels ex-vriendin een relatie had met de verpleegkundige en naderhand dat zij zijn gaan samenwonen.

3.9 Nadat klager de PI hierover heeft geïnformeerd, heeft de integriteitscommissie van de PI een onderzoek ingesteld. Dat onderzoek resulteerde in een disciplinaire straf voor de verpleegkundige.

3.10 Klager heeft zijn detentie vervolgd in een PI in het oosten van het land.

4. Wat houdt de klacht in?

Klager verwijt de verpleegkundige dat hij:

- a) vertrouwelijke informatie heeft gebruikt in de privésfeer en/of dat hij zijn beroepsgeheim heeft geschonden;
- b) in zijn hoedanigheid van verpleegkundige gesprekken heeft gevoerd met en adviezen heeft gegeven aan klager, zonder daarbij melding te maken van het feit dat hij contact heeft gehad, althans een relatie was aangegaan met de (ex)-vriendin van klager;
- c) bij de PI geen melding heeft gemaakt van de relatie met de (ex)-vriendin van klager.

5. Wat is het verweer?

De verpleegkundige heeft de klacht deels bestreden. Het verweer wordt voor zover nodig hierna verder besproken.

6. Wat zijn de overwegingen van het college?

Welke criteria gelden bij de beoordeling?

6.1 De vraag in deze zaak is of de verpleegkundige de zorg heeft verleend die van hem verwacht mocht worden. De norm daarvoor is een redelijk bekwame en redelijk handelend verpleegkundige. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de voor de verpleegkundige geldende beroepsnormen, zoals de Beroepscode van verpleegkundigen en verzorgenden waarin gedragsregels voor verpleegkundigen zijn neergelegd, en de stand van de wetenschap ten tijde van het handelen.

Klachtonderdeel a) gebruik van vertrouwelijke informatie, en/of schenden beroepsgeheim

6.2 Alle informatie die de verpleegkundige in de uitoefening van zijn beroep van klager heeft ontvangen, is vertrouwelijk en valt onder het medisch beroepsgeheim zoals beschreven in artikel

7:457 lid 1 BW. Uit dit artikel blijkt dat voor het gerechtvaardigd doorbreken van het beroepsgeheim in beginsel toestemming nodig is van de patiënt, oftewel: van klager.

6.3 Tijdens de zitting is niet vast komen te staan wat in de gesprekken tussen klager en de verpleegkundige precies is gezegd over het delen van informatie met de (ex)-vriendin van klager.

Daarmee is ook niet vast komen te staan in hoeverre klager toestemming heeft gegeven aan de verpleegkundige voor het delen van welke informatie dan ook. Wel is vast komen te staan dat er contact was tussen de verpleegkundige en de (ex-)vriendin van klager tijdens de behandeling van klager. Het college stelt ook vast dat uit het medisch dossier van klager niet blijkt dat klager de verpleegkundige heeft verzocht contact met zijn vriendin te zoeken. In het medisch dossier wordt namelijk geen enkele melding gemaakt van de gesprekken die de verpleegkundige met de (ex-)vriendin van klager heeft gevoerd en welke informatie daar is verstrekt, terwijl de contacten tussen de verpleegkundige en de (ex)vriendin van klager, zo bleek ter zitting, lang zijn doorgegaan gedurende de behandeling.

6.4 Het verweer van de verpleegkundige dat het leggen van contact met naasten past in – wat genoemd wordt – ‘netwerkgericht werken’, treft volgens het college geen doel omdat deze werkvorm niet een gebruikelijke is in een PI waarin een gedetineerde medisch behandeld wordt. Het contact tussen de verpleegkundige en (ex-)vriendin kan dus niet vanuit professionele overwegingen worden gerechtvaardigd. De verpleegkundige heeft daarmee zijn eigen professionele grenzen ernstig overschreden.

6.5 In het licht van bovenstaande is dit klachtonderdeel gegrond.
Klachtonderdelen b) en c) het niet melden van de relatie aan klager tijdens de gesprekken/bij het geven van adviezen en bij de PI

6.6 Klager verwijt de verpleegkundige dat hij gesprekken heeft gevoerd en adviezen heeft gegeven zoals het opzeggen van het huurcontract van de woning, zonder daarbij melding te maken van het feit dat hij contact heeft gehad, of een relatie was aangegaan met de (ex-) vriendin van klager en dat hij daarvan ook geen melding heeft gedaan bij de PI.

6.7 De verpleegkundige heeft ter zitting erkend dat hij anders had moeten handelen, maar dat hij in de greep was van de liefde en zich schaamde. In plaats van open kaart te spelen, besloot de verpleegkundige niets te zeggen over het contact dan wel de relatie met de (ex-)vriendin van klager, noch tegen klager, noch binnen de PI.

6.8 Het college stelt vast dat de verpleegkundige gedurende een periode van ongeveer vijf maanden een behandelrelatie onderhield met klager zonder hem te vertellen dat hij inmiddels een relatie met

de ex-vriendin van klager had. De verpleegkundige heeft namelijk verklaard dat hij vanaf oktober 2020 een relatie met de inmiddels ex-vriendin van klager heeft, terwijl uit het overzicht van de voortgangsrapportages uit de PI blijkt dat er in ieder geval tot 4 maart 2021 een behandelrelatie tussen de verpleegkundige en klager bestond. Het college is van oordeel dat de verpleegkundige hierdoor niet heeft gehandeld volgens de bepalingen onder hoofdstuk 2 (De verpleegkundige/verzorgende in relatie tot de zorgvrager) van de Beroepscode van verpleegkundigen en verzorgenden. Ten aanzien van het melden van zijn relatie aan de PI heeft de verpleegkundige niet voldaan aan artikel 2.4 van de Beroepscode dat bepaalt dat een verpleegkundige in zijn relatie met een zorgvrager zijn professionele grenzen in acht neemt, wat onder meer betekent dat hij zijn collega's of leidinggevende om hulp vraagt als hij merkt dat zijn professionele grenzen dreigen te vervagen of overschreden dreigen te worden. Het college overweegt verder dat de Gedragscode Dienst Justitiële Inrichtingen extra hoge eisen stelt met betrekking tot integriteit en onkreukbaarheid, waarbij vertrouwen centraal staat. Dit alles betekent dat de verpleegkundige open had moeten zijn over de relatie met de (ex-)vriendin van klager en niet aan de vereiste en gebruikelijke professionele normen heeft voldaan.

Conclusie

6.10 De conclusie is dat de klacht in al haar onderdelen gegrond is.

Maatregel

6.11 Het college legt aan de verpleegkundige de maatregel van berisping op. De verpleegkundige heeft gehandeld in strijd met de zorg die hij ingevolge artikel 47 lid 1 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg jegens klager had behoren te betrachten. Het college acht het handelen van de verpleegkundige zoals hierboven beschreven zodanig onder de maat dat een waarschuwing niet volstaat. Vandaar de maatregel van berisping. Daar doet niet aan af dat de verpleegkundige al een disciplinaire straf heeft opgelegd gekregen. Het gaat in deze zaak om een ernstige beschadiging van het vertrouwen in goede zorgverlening aan een gedetineerde, een kwetsbare patiënt, en het overschrijden van professionele grenzen door contact te hebben en te houden met de partner van de patiënt tijdens een behandelrelatie en dit vervolgens te verzwijgen. Daar komt bij dat verweerder ter zitting weinig blijk heeft gegeven van zelfreflectie. Hij bleek vooral oog te hebben voor de schade in zijn eigen privé sfeer als gevolg van de relatie die hij is

aangegaan met
de (ex-)vriendin van klager.

7. De beslissing

Het college:

- verklaart de klacht gegrond;
- legt op de maatregel van berisping.

Deze beslissing is gegeven door E.A. Messer, voorzitter, M.P. Sombroek-van Doorm, lid- jurist,

W.M.E. Bil, M. IJzerman en A. Petiet, leden-beroepsgenoten, bijgestaan door M.A.E. Veeren, secretaris, en in het openbaar uitgesproken op 28 april 2023.